

Motion till riksdagen 2012/13:T277

av **Stina Bergström m.fl. (MP)**

Inför bashastigheten 30 km/tim i landets tätorter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Trafikverket bör utfärda en bashastighet på 30 km/tim i landets tätorter.

Motivering

Varje år skadas och dödas över 3 000 fotgängare och cyklister i kollision med bilar.¹ En tredjedel av de omkomna i trafiken är oskyddade trafikanter, trots att de bara står för 5 procent av färdsträckan. Det är alltså nio gånger farligare att gå och cykla som att sätta sig i bilen.

Medan antalet dödade och skadade bilister minskar år från år, ökar olyckorna bland dem som går och cyklar i våra tätorter. Barn och äldre är utsatta grupper. Äldre människor skadas också allvarligare när de blir påkörda. Vi blir skörare när vi blir äldre.

När det gäller barnen löser vi ofta deras utsatthet genom att begränsa deras rörlighet. Vi kör dem i bil till skolan och fritidsaktiviteter istället för att låta dem gå eller cykla. Vi låter dem inte på egen hand upptäcka samhället och staden.

Risken för att en människa som blir påkörd av en bil dör är mycket hög vid 50 km/tim men liten vid hastigheter under 30 km/tim. Det har varit känt bland trafikplanerare sedan 90-talet. Det är i vetskap om detta som många kloka kommunpolitiker i vårt land redan sänkt hastigheterna i städer och tätorter från 50 till 30 km/tim.

¹ Enligt olycksdatabasen STRADA 2011.

Fel! Okänt namn

Aktuell forskning säger 30 km/tim

En grupp trafikforskare från Lunds Tekniska Högskola presenterade i september 2012 sina slutsatser efter att ha analyserat och sammanställt de senaste årens forskning om hastigheter och hållbarhet.² De har även analyserat fotgängarolyckor. Forskarna var tydliga: Bilar ska inte köra fortare än 30 km i timmen i staden. En bilist som kör i trettio kan samspela med gående och cyklande på ett helt annat sätt än den som kör i femtio. Bilisterna väjer spontant för cyklisterna, kör i ett jämnare tempo och tar också mindre plats eftersom de behöver kortare avstånd mellan varandra. Bullret minskar och även utsläppen blir lägre. Lägre hastigheter leder kort sagt till en stad att både överleva i och att leva i.

Miljöpartiet tar fasta på forskningen. Vi vill att bashastigheten i tätorterna ska sänkas till 30 km/tim. Vi har inspirerats av städer i Sverige och i Europa som har gått före. Vi vill skapa trygga städer för våra barn, våra gamla föräldrar och oss själva. Vi vill skapa städer att leva i, inte bara att köra bil i.

Trafikverket föreslår 40 km/tim

Därför är det oroväckande att Trafikverket och Transportstyrelsen nu föreslår en bashastigheten på 40 km/tim i landets tätorter. Det är också märkligt eftersom Trafikverket tidigare i sin handbok "Rätt fart i staden – hastighetsnivåer i en attraktiv stad" förespråkar 30 km/tim.

En bashastighet på 40 km/tim skulle göra det svårare för de kommuner som vill ha 30. Då 40 är bashastigheten blir 30 något kommunerna måste söka dispens för att införa. Detta är att backa utvecklingen. Det är mycket bättre att införa 30 km/tim som bashastighet och sedan låta kommunerna söka dispens för en högre hastighet som då ska motiveras.

Med 30 får vi en stad att leva i

Bilen har allt för länge varit styrande i vår stadsplanering. Nu är det hög tid att bilen anpassas efter människan istället för tvärtom. Nu är det dags att skapa städer där bilar, cyklar och gående samsas jämlikt om utrymmet och bilens hastighet anpassas till de gående.

I sådana städer vågar vi låta våra barn gå och cykla själva till skolan. I sådana städer kan de äldre promenera säkert. Med 30 km får vi en mänskligare stad. En stad att leva i.

² Seminarium "Hastigheter i tätort bör sänkas, visar forskningen" 25/9 2012 med Christer Hydén, Andras Varhelyi och Åse Svensson Trafik och väg, Lunds Tekniska Högskola.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2012

Stina Bergström (MP)

Lise Nordin (MP)

Jan Lindholm (MP)

Annika Lillemets (MP)

Ulf Holm (MP)